

KIADÓ HIVATAL:

Damjanics utca 1139. a
hova az előfizetési pénz
hirdetések és minden
kiadóhivatalterhelések
lemondások küldendők

„VILÁG”-ban egy-
közlésdíja 50 fillér

— HIRDETÉSEK —
jutányos áron vétetnek fel

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KOZGAZDASÁGI HETILAP
MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

— SZARVAS VÁROS HIVATALOS LAPJA. —

— ELŐFIZETÉSI ÁR —

Egész évre . . . 10 korona
Félévre . . . 5 korona
Negyedévre . . . 2 k. 50 f.

— SZERKESZTŐSÉG —
Damjanics-utca 1139. szám
hova a lap szellemi részét
illető közlemények kül-
dendők.

— KÉZIRATOK —
nem adatainak vissza

Falusi monografiák.

A Magyar Gazdaszövetség évekkel ezelőtt megindította a községek monografiájának gyűjtését oly célból, hogy az ország különböző vidékein elszórt községek lakóinak kulturális és gazdasági életét alaposan megismerje és kikutassa azokat a bajokat, amelyek a gazdák létsorsát megnehezítik és megtalálja ezeknek orvoslási módját.

Sajnos, az a fölszólítás, melyet az említett szövetség e célból az arra hivatott elemekhez intézett, nem járt kellő eredménnyel. Őszintén sajnáljuk ezt, mert azt a következtetést lehet e közbösségből vonni, hogy a vidéki intelligenciánál hiányzik az érzék annak megítéléséhez, minő kiváló fontossággal bírnak a kívánt falusi monografiák.

„Ember ismerd meg tenmagadat!” Ez a felírás diszelgett a delphi-i orakulum épületének homlokzatán. E mondat bölcsességét azóta az ó-, a közép- és a jelenkor összes értelmes emberei elismerték. Vajjon nem nyilatkozik e meg hasonló bölcsesség abban, ha azt mondjuk: „Hazafi ismerd meg hazádat”. Csakhogy még azok is, a kik e kívánságnak megfelelni akarnak úgy tesznek e kötelességüknek eleget hogy — a mikor idejük engedi — futólag bejárják Tolnát, Baranyát, megmásszák a Kárpátok égbetörő bérceit, fürödnek hullámozó Balaton ringó habjaiban, és azzal térnek vissza rendes lakóhelyükre, hogy most már ismerik azt az országot melyen kívül számukra ninesen hely. Pedig még községük határát sem ismerik igazán! Mert noha kétségtelen,

hogy az utazás szélesbíti a látókört, sőt öregbíti műveltségünket is, az ilyen nyakra-főre, lóhalálában való megtekintéseknek alig egyéb az értékük, minthogy az illető hazugság nélkül elmondhassa: „Ott is voltam már!”

Megfigyelése persze felületesek, tanulságai ennek következtében hízogások, gyakran tévesek is, úgy hogy bizony tán jobban cselekedett volna, ha odahaza fordította volna figyelmét azoknak az ezer — meg ezer féle alakban mutatkozó különleges, sajátosságos tüneteknek, melyekben saját szűkebb hazája bővelkedik s melyek nap-nap után tárulnak elibe.

Természetesen, az a ki gondtalanul barangol az utakon, aki az embereket a megszokottság nembánomságával nézi, a ki csak tapossa az edes anya földet, mely áldásának változatosságaiban any-

nyi különféle, rendkívül érdekes, bámulatra méltó alakzatokat mutat és a ki végül lusta gondolkozni azon, hogy a természet méhében szunnyadó számtalan erőket hogyan lehetne az emberiség hasznára, jólétének gyarapítására fordítva kikutatni és fejleszteni: nem fogja érteni, miért jó törődni olyan dolgokkal, amelyek a mindennapi megélhetésre látszólag azért nem szükségesek, mert mások végzik helyette a megfigyelés, a gondolkodás nehéz munkáját. Ám a ki ismeri a modern mezőgazdaság fejlődésének történetét, a ki tudja, hogy mennyi kísérlet árán és csak nagyon elvétve, hébe-hóba véletlenség következtében sikerült a földnek termőpépességét akként fokozni, hogy a népek millióinak nyultson táplálékot: az be kell hogy lássa, miként a mezőgazdának elő, leg-

TÁRCZA.

Bálványimádó.

Közönséges februári este . . .

Az eget szürke felhőrongyok takarják, melyek alól álmos szemmel néznek ki a esillagok. Sugaraik csak a földet környező nyirkos ködburok felületéig szállnak. Ott megtörik erejük. Szerencse!

Minek moeskolnak meg magukat? Minek szállnának a földre? Megfürödni talán nyakig sárban? Ábrándba kergetni talán valami téli poétát, kinek keservei, fájdalomai igen nagyok és számosak, mert időjárás ő következetessége a lelket szívet egyaránt elbájoló fehér hóköpenyegétől megablál a földet? Jól tette! Minek a földön a fehér? Minek a „tisztá” a „szepőltele”? Minek? . . .

Hogy elszörnyedjenek — ezt látva —

azoktól a sok fertelmes, gyalázatos piszkos dolgoktól az emberek, melyekből alakil sajnálni való egymásutánban a mindennapi életük? Hogy ennek tisztasága „memento” legyen? Hogy hasonlókká igyekezzenek lenni? Soba! Az ember komisz volt mindig, az is marvd! Bűn volt az első párnak azon tette, hogy ivadékokat nemzett, Bűnből hát erényt ne várjunk! Igaz volna ez? . . .

Közönséges februári este . . .

Az utcákon sár, meg egynehány lámpakaró ijesztve a sötétséget, egy félve a földön hevert mécsével, melyet azon sárosan helyezettett a tekintetes városi tanács vissza, a mint a sárból kihálászta érdemes gondozója. Nincs kedve világitani. Kár is. A bíró, a jegyző nem jár erre!

Még a gazdátlan kutyák is a város főutján koróznak!

A házak mellett — szinte surolva a falakat — egy ember siet. Kalapjára

gazdag cseppokban hull az ereszeket összegyűlemllett víz. Mégis ott megy a — bolond!

Az ablakból barátságos fény sugárzik. Szinte beszél! Nézz be! Hátha megkivárod? a „bent”-et és nem barangolsz „kint”-ben? Az emberi forma csak baktat tovább. Oda se vág az ablakok felé. Kiveszett belőle a közönséges emberi: a kivánczóság.

Ajkáról néha egy-két szó rebben . . . Mintha szitkok volnának! . . . A esőndes utcát végigszáguldja. Ha a végére ér, megáll. Verejtékes homlokát megtörli. Lucskos kabátját szétrántja. Mellét verdesi . . .

— Világot teremtettél? Világba állítottad az embereket, fákat, vizeket? Elválasztottad az embereket — észszel jutalmazván meg őket — minden más világitól? Őket titted minden uraivá? Adtál ennek a kiváltságos kasztnak nagy mestereket:

Mózes, Jézust, Konfuc-ét, Mohamedet, hogy a te szent neved fenséges mivoltjára kioktassák? Te titted mindezt? Te: Isten, Jehova, Allah, Visznu, Ápis, . . . te titted?

Te mondtad ki: Szeresd szívből a te felebarátodat? Te irtad fel szentséges ujjaidal: ne kívánjad a te felebarátodnak se házat, se feleségét, se marháját, se semmiét, a mi az övé? ne öl? ne paráználkodjál?

. . . Hát meg vagy te elégedve a mit teremtettél? hát elhiszed, hogy a te agyadnak gyermeke mindaz, mit a föld: a mindenség egy porszeme magán hord? A te agyadból szállt az a gondolat? Jót tegyetek az árvákkal, a szegényekkel . . .? Hát te gyermekeid, teremtett lényeid ilyen igazságosan szereted, hogy alamizsnára kényszerítet egyiket, míg a másikat beleültetted a boldogulhatás eszközeinek középebe?

Gyár NYERGES-UJFALU (Esztergom m.) Sürgőnycim: Eternit Budapest. — Telefon 12—92. — Gyár: VÖCLABRUCK (Felső Ausztria.)

ETERNIT-PALA

AZBESZT-CEMENT-PALA

HATSCHEK LAJOS SZAB.

— Elpusztithatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tető-anyag. —

ETERNIT MUVEK HATSCHEK LAJOS BUDAPEST, VI., Andrássy-ut 33.

— Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsirakomány. — Kérjen ismertetést. —

felsőbb kötelessége, a lehető legalaposabban ismerni azt a teret, amelyen verejtékes, de áldásos működését kifejti.

Nézni, bámulni itt nem elég, szemlélni, megfigyelni kell és a tapasztaltakat értékesíteni. Erre való elsősorban a vidék értelmisége. Ez képes csak tudása alapján látni, észrevenni azt, ami a tudatlan, egyszerű szem elől elsiklik, figyelmét föl nem kelti és következésképp gondolkozásra, ami különben se kenyerre, szem elé nem sarkenti.

Csak dicsérhetjük tehát a Magyar Gazda szövetséget, hogy a tervet nem ejtette el és a falusi monografiák megírására pályázatot hirdet, felszólítván a vidéken lakó intelligens elemeket, papokat, tanítókat, jegyzőket, földbirtokosokat, hogy illő tiszteletdíj mellett vállalkozzanak e monografiák megírására.

Az intelligens elemek tehát közvetlen jutalomban is részesülnek, egészen eltekintve attól az érdemtől, amelyet maguknak mezőgazdaságunk emelése körül szereznek.

Csak ha édes hazánk minden egyes pontjának földjét, annak sajátosságait és lakosságának kulturáját tisztelesen megismerjük, számíthatunk arra, hogy mezőgazdaságunk megfelelő pozícióra fog vergődni.

Színház.

Nebántsvirág.

Folyó hó 10-én vasárnap este adták elő javarészt az iparos ifjúságból kikerült műkedvelőink Hervé operettjét, a „Nebántsvirág”-ot.

Csodálatos a te igazságod — te örök, változhatlan mindenható apa-mama! ... Rekedt ordítja magát, mégsem pihen meg. A városzéli házak éber őrei félelmetes nyifogásban törnek ki, mintha valami veszedelmet éreznének.

A lámpák fénye kialszik. A kőd feljebb emelkedik. Látni hagyja a fákat, a házakat. A néma utcákon szél suhan végig. Megrázza vadul a lombtalan ágakat. Neki dül a házak falának, az ablakoknak. Be akar törni.

Az éjszakát háborgató szürke alak áll mereven. Szemei ez ég boltján, melyről — mintegy parancsszóra — szépen egymásután maradoznak el a beláthatatlan végtelenbe a fellegek. A szürke alak áll mereven ...

A felhők hátamögül fényes csillagkisérettel előrobog a hold. Sápadt arcáról vad szenvedély ri le ... Ellentétül annak a szelíd, mosolygó fénynek, mit körülé a csillagok hintének ...

A földön ... az a szürke — káromkodó alak áll mereven, villogó szemekkel, márvány arccal.

Oda nőtt talán a földhöz? Befagyot talán a kőd által táplált sárba? Nem! ... Látjátok ... Megmozdult! Ajka újra mozog. Nyelvéről újra száll a szó ... Léptei újra visszhangzanak a néma utcán. A fákról nem hull az olvadó jég

virág”-ot. Az előadásról általában azt mondhatnánk, hogy az a műkedvelői előadások niveauján állott, ha nem vennők figyelembe, miszerint operette, még pedig egyik legnehezebb operette előadásáról van szó. Ez a körülmény a vasárnapi előadás niveauját a tucat értékén jóval felülhelyezi, mit bizonyít az előadás által elért siker is, mely a mi műkedvelői előadásaink által eredményezni szokott obligat sikereknél jóval nagyobb volt, s úgy a felvonások végén, mint az egyes jelenetek után felhangzó taps és éljenzésben nem egyszer nyilvánult meg. Legnagyobb sikert az első felvonás aratta. Az előadás sikeréből a darab sajátosságos benső értékén s szinte tönkre nem is tehető hatások voltán a rendező és a karmester ügyességén és fáradozásán kívül elismerendő rész jut minden egyes szereplőnek is.

Műkedvelőnél meglepő szinpadirouint s otthoniasságot látnunk Gaál Sándornál, ki Celesztin és Floridor nehez szerepét creálta. Kedves volt a esinyszerében Brachna Juliska. Kettlemes hangján elénekelt dalai osztatlan tetszést keltettek. A Celesztinni duettjét meg is újráztatták.

Rajtuk kívül Ferkel József (rendező) Berger Antal szinigazgató és Lorio) különösen az igazgató szerepében nyújtottak jó alkalmat, valamint jók voltak Kraft József (Chan platreux), Sall Katicza (Corina) és Liszkai József (Chaton Gibon), úgy a többi szereplők is az énekkar is. A darab ügyes betanítása Geszti Jenő rendező érdeme, míg a meglepetésszerűen jó zenekar s az énekszámok ügyes és lendületes dirigálása dr. Salacz Elemért dicséri. A színházat zsufozásig megtöltő közönség soraiban szokása ellenére az intelligencia is megjelent teljes számban. Az elő-

fejére — hóvirággá alakult. A házakról nem mosolyog ki hívólag a lámpafény. Mindenütt esend ... mindenütt nyugszanak édesen boldogan ...

... Az a szürke alak megy szaporán ... Most lát mindent ... A házakat is megnezi, mintha csupa kíváncsiság volna ...

Egyszerre meglátnak lépteit ... Reszketni kezd egész valójában. Ajkai idegesen rángatóznak. Szemei gyilkoló szándékot beszélnek. Melle veszettül zihál ... Megáll egy ház előtt ... Ablakai világosak ...

Bent kacagnak, mulatnak ... Csépelnek egy régi nótát ... hogy ... minden ieány eladó ... És kacagnak, mulatnak ... És iecsegnek komoly képpel, harsogó hazugságokat.

... És kacagnak ... és mulatnak ... Az ablak üvegére tapasztja homlokát a szürke alak ... Jól esik neki, mert így be nem nézhet ...

... Ha vásárról van szó, minnek kordont csinálni; ha leányfényzóben vannak, minek az ablakot lefüggönyözni ... Hadd lássa mindenki! ...

... És kacagnak, és mulatnak odabent ... Csépelik a régi nótát, üres fejjel, üres szívvel ... Hátha megszoknak! Megszoknak! ... Szerellem! ... Marhaság! Ki szörelmes? A csirkefogó! ... Az éhenkórász, a poeta — néha a diák! ... És kacagnak ...!

adást az Arpad szálloda nagytermében táncz követte, mely csak a reggeli órákban ért véget.

HIREK.

— **Házasság.** Trabach György szarvasi mészáros, f. hó 20-án d. u. vezeti a szarvasi ág. ev. ótemplomban oltárhoz szíve választottját, Szilvási Juliska k. a.

— **Tanári vizsga.** Papszász Gyula, a helybeli tanítóképzőnek évek óta buzgó helyettes tanára, a lefolyt héten szerezte meg a nyelvtudományi és történelmi szakcsoporthoz szakvizsgát alapján a tanári oklevelet.

— **Április 11.** A szarvasi főgymnasiunai tanári kara és tanuló ifjúsága f. hó 11-én iskolai ünnepélyt tartott, melynek műsora a következő volt: A tanári kar és tanuló ifjúság élénkelvén a himnust, Benka Gyula, főgymn. igazgató megnyitó beszédjében az ünnepély megtartásának okait mutatót rő. Erre Kufflik Endre tanár, vagy szorgalommal kidolgozott és lelkes hővvel előadott felolvasásában azon nagyhorderejű eseményeket és törvényeket ismertette, melyek e történelmi fontosságú naphoz fűződnek; majd ezek kapcsán hazaszeretetre és a király iránt való hűségre buzdította a tanuló ifjúságot. Utána a tanuló ifjak közül három szavaltak és pedig: Skarda János VII. o. t. Marty János, Kun Péter VII. o. tanulók. Az ünnepély a Szózat eléneklésével ért véget.

— **Értekezlet.** A felekezeti tanárok fizetésének és fizetési pótlékának rendezése tárgyában f. hó 14-én volt az értekezlet Budapesten Boncz Ödön minisztertanácsos elnöke mellett. Ez értekezleten, melyre összesen 12 voltak hivatalosok főgymnasiumokat Benka Gyula igazgató képviselte. Az értekezlet mélyreható eszméseréjének megállapodása az, hogy a felekezeti tanárok fizetése és pótléka teljesen az államtanárokkal tétessék egyenlővé.

— **Köszönetnyilvánítás.** A szarvasi iparos ifjak önképző körének választmányának az uton mondott hálás köszönetét az on urak és hölgyeknek, kik a „Nebántsvirág”-ban szerepeltek.

— **Kérelem.** A gőzfürdő látogató közönségét ez uton is felhívja a földművelő éghely a kárméltenségek elkerülése végett

... Oltárt az ablaknál áll mereven, márvány arccal a szürke alak, lelkében mélyszögös nyugalom, szívében millió ördög, millió angyal öröme, fájdalom ... Ajkáról sühogva száll az ablak üvegét meghomályosító ... oda annak a kacagó lányának a fülebe ...

... Én szeretlek, mert a lelkemhez nőtél ... Szerellek, mert belőled táplálkozok lelkem. Szerellek, mert részeg, örült részeg a szívem tőled — örökre! ...

Bardos.

— **A sztrájk mint vis major.** Érdekes kirt közöl a „Honi ipar” f. hó 2-án megjelent száma, mely nagyon megnyugtató lesz azon munkaadókra nézve, akik e hónap sűrűbben föllépő sztrájkmozgalom következtében megrendelőkkel szemben kényyszerhelyzetbe jutnak. A kérdéses hír szerint ugyanis a király kuria ez évi január 19-én tartott ülésében egy fölmeit rült adott esetből kifolyólag úgy döntött hogy a sztrájk: vis major és fölmenti a gyárost vagy vállalkozó iparost a határidőre való szállítás kötelezettsége alól.

a netán magukkal hozott értéktárgyakat a pénztárnál az e észlra berendezett szekrénybe helyezték el.

— **Sorozás.** A szarvasi járásban f. hó 16-án végződött be a sorozás. A sorozás eredménye a következő: Szarvasról besoroztak 237, Szentandrásról 66, Ócsodról 73, Kondorosról 16. Összesen 392. Ez a szám az előállításnak több mint 60 százalékát teszi.

— **Befejezett férfi népszámlálás.** A belügyminiszter által a 20 éven felüli férfinepnek, a képviselőválasztói jog kiterjesztése érdekében alkotandó új törvény előkészítésére népszámlálást városunk területén immár teljesen befejezték annyiban, hogy nemcsak az összeírás munkájával készültek el, hanem az összeírt 20 éven fölüli férfinep kelli osztályozását is úgy, hogy az adatok készen állanak, teljesen feldolgozva az elküldésre. Pontosan számítva, ezek szerint Szarvas husz éven felüli férfiak száma 6510.

— **Uj zenekar.** Pepi volt elsőprimása, a kit a mulató közönség Kakuca néven ismer, kivált Pepi bandájából s egy új bandát alakított. Az új zenekar minden második nap játszik az Arpad kavéházban, Pepi zenekarával felváltva.

— **Rónázás.** Község előjáróságát méltán megilleti a dicséret ama intézkedésért, hogy a tél folyamán felvágott s a tavasz szarító szelei folytán felette göröngyössé vált utazákat, a hét folyamán fogásokkal elsimította, s ez által a közlekedést megkönnyítette.

— **A dülötat mindenki jogos használói,** a belügyminiszter határozata szerint. Gy. János ellen jogosulatban zálogolás által elkövetett mezőrendőri kihágás miatt eljárást tettek folyamában s a miniszter harmadfokban a vádlottat a terhére rótt kihágás vádjára alól felmentette, mert, bár büntigazolást nyert, hogy Gy. János P. J. nő uradalmi tisztet a dülötben megállította s ott köpönyögöt elvette; ez a ténykedés tehát tekintettel arra, hogy a dülötat mindenki jogosult használni s e használás csak arra ad felhatalmazást, hogy a dülötü érdekelttség a használó fél a létségi és tartási költségekhez való hozzájárulásra szoríthatja: jogos ténykedésnek nem tekinthető; mégis a jogosulatban zálogos ismérveit magában nem foglalja s csak a kisélet fogalma alá tartozik, amely pedig kihágásoknál nem büntethető.

— **Lefoglalt képek.** A mult hét pántek estéjén csak férfiak számára uri estélyt rendezett a Kossuth-terem felülta volt Biograph tulajdonosa. Az uri-estélyen természetesen nagy számu közönség volt részt s gyönyörködött a malacabbnál malacabb képekben. Előadás után a főszolgabíró, a ki az előadást végig nézte, elköszönte a képeket.

— **Lopások.** Tóth Pál Maczonka káikai tanyájáról f. hó 15 es 16 közötti éjszakán ismeretlen tettesek 8 drb. juhot elloptak. Tóth Pál Maczonka kára 160 korona. — Dr. Wieland Sándor főszolgabírónak esüörtökön délután a gőzfürdőben kiloptak a kabinjából 80 koronáját. A tettes csakhamar megkerült Ernesz Lajos fodrászeged személyében, a ki a kabin ajtaján átnyulva, kiemelte a fürdőző főszolgabíró nadrágját s abból a 80 koronát kivette. A pénzt a fürdő egy félreeső helyén eldugva találták meg.

— **Tiszti orvosi vizsga tétel.** Dr. Dezső Antal kondorosi közzei orvos, a tiszti orvosi vizsgát Budapesten, sikerrel letette.

— Gépk... mivelés... mat fog... melyet... abban a... válik... A... előrelátha... tógépkoes... glése, ne... tő gépkoc... felül ren... hogy eg... el. Most... koesikkal... tapasztala... fog váln... az is nag... is haszná... — Aján... való az... most a... ködö lev... leveleket... eljárás h... bása utá... keltével... tictet es... nyitható... — Leg... képes le... Schlesin...

Uj B... kaptunk... egyik-má... aínhá... melven... rege rajz... tak egy... az új ha... talombar... lok. A k... közel m... tilalmát... Lirai mi... a tulsuly... több biz... melegét... fakaszt... Tehniká... Mihál... apróság... szerenes... nom fok... ez. vers... alaphang... a forma... József... teszik. C... XXIII... Az átme... fiu da... kedvese... kiemelji... k ö s s y... tók köz... maga is... ben, H... édes... Egyszer... párosul... Fejlődés... Im á t k... mek be... a Szer... Elgér... M o r v... költői... gyöngől... úgy tet... (Descar... Meg á... csatlako... gek),... Anonym... darabja... — Nem... összeha... G á b o... gedí, h... vedünk... nyomó... több. O... a leírás... Sz á r a... átforma... kapó a... Szép a... Bördal... sz o n y... tehetség... jellemz... a kőtet... oknai-k...

Gépkösi a mezőgazdaságban. A földmívelés terén, úgy látszik, nagy forradalmat fog csinálni az arató-gépkösi, a melyet most fedeztek fel. Természetesen abban az esetben, ha az arató köcsi bevaló. Az eddig használt aratógépeket előreláthatólag ki fogja szorítani az arató-gépkösi mert sokkal egyszerűbb a kezelése, nem jár annyi költséggel. Az arató-gépkösi egy ember kezelheti s ezenfelül rendkívül gyorsan működik úgy, hogy egy nap alatt óriási munkát végez el. Most aratókor fognak az arató-gépkösi kiserleteket tenni s az eddigi tapasztalatok után ítélve, valószínűleg be fog válni a legújabb aratógép, melynek az is nagy előnye, hogy dombos vidéken is használható.

Ajánlottlevél automaták. Igen életrevaló az az újítás, amelynek tervezte most a miniszterium előtt fekszik. Önműködő levelezésként az, amelybe ajánlott leveleket lehet feladni. Az eddigi időrabló eljárás helyett, a megfelelő viteldij bedobása után egy sorszámmal, a feladási nap keltével és a szerény számmal ellátott tüköt esik ki, melylyel hitelesen bizonyítható az ajánlott levél feladása.

Legszébb kivitelű, s legdivatosabb képes levelező-lapok Szarvason, csak is Schlesinger Izidor üzletében szerezhetők be.

IRODALOM.

Uj Bokrétá, ezimmel egykötet verset kaptunk kézhez. Erdemes volt átolvasni, egyik-másik darabját többször is. Nem mintha új ösvényt vágná azon a mezőn, melyen ma a hivatott-hivatlan poéták serege rajzik. Öten írták; már kétféle kiadatok egy Bokrétát. A régihez mérten az új haladást jelent. Formában is, tartalomában is. Ugy tudjuk, a szerzők fiatalok. A kiforrtság ideje a jövő; helylyel-közzel mindenik megszegi „együgyű szíve tilalmát” és botlik ugyan, de előre jut. Lirai mind az őt. Akad elbeszélés is, de a tulsúly az érzelmé. Ott énekelnek leg-több biztossággal, ahol a családi kör melegét érzik. A hang, melyet az otthon fakaszt, a legőszintűbb és legértékesebb is. Tehnikájuk általán eléggé fejlett. Baja Mihály nyitja meg a sort. Dalszerű apróságai lírai képei a tárgy és tónus szerencsés összeolvadását mutatják. Fim-nom fokozásával kiválik a Vágyódás ez. vers. Egyik-másik darab a ciklus alaphangját megzavarja (Isten). Itt-ott a forma ellen volna kifogásunk. Gulyás József versei felét a Virágónekek teszik. (Kiválik a VII., XVIII., XXI., XXIII. számú). Többet érők reflexióinál. Az átmenet idejét mutatja a Szegény fia dala: gazdagságot kér, pedig kedvese „egyszerű ruhában is szereti”. Kiemeljük a Sirvavigadót. Gyökössy Endre az igazán figyelemre méltók közül való — nemcsak a kötetben maga is érte, hogy az E s t e, T e l e g e n - b e n, H á z u n k u j h u s z á r j a, az é n é d e s a n y á m a g y ű j t e m é n y e l e r e v á l ó k. Egyszerűség, igazság — formái készséggel párosul bennünk. Öszinteségével megkapó. Fejlődése elé érdeklődéssel nézünk. Az Imátkozom e. vers a fokozódó érzel-mek bensőségével tünik ki. Ide sorozzuk a Szerettétek egymást — eziműt is. Elégé sikerült a Gábor lantosa. A Morva mezőben háttérbe szorul a költői érdek: balladás Szentpáliné gyöngébb. — Madai Gyulában úgy tetszik nekünk, erősebb az elmékedő (Descartes). Egyik-másik sikerült dalához (Magálltam... Erdőbe esél...) csatlakozik néhány jobb életkép (Óre-gek), a hangulatos (Október), az Anonyma ciklus figyelemre méltó első darabja és a Gábor ur szatirikus verse.

Nem keressük, de nem is kerüljük az összehasonlítást. A kötet java az O I Á h Gábor gyűjteménye. Helyünk nem en-gedi, hogy bővebben méltassuk. Nem té-vendünk: Petőfi hatása erős, de nem el-nyomó. Önállósága annál dieséretremél-tőbb. Olvassátok át és igazat adtok. A ki a leírást zsánerre (A mi öreg pajtánk, Szárazmalom), lírává (Kód) úgy átfurmálja, nem utszéli poéta. Milyen meg-kapó a Viszika a Darut drámaisága! Szép az Ibsenhez ez. költeménye. Bordala nagyon is józan. Az ő z v e g y a s z - s z o n y k a k a s a e z v e r s e n e l b e s z é l ő t e h e t s e g e n y i t a t k o z i k m e g. Színes, eleven, jellemzetes. — Még csak annyit, hogy a kötet Debreczenben jelent meg, a Cso-oknai-kör támogatásával. Ara?

Gyakorlati baromfityénzés ezimén új könyvet írt Parthy Géza az Országos Baromfityénzési egyesület igazgatója. A könyv behatóan foglalkozik a tyúk-, pulyka-, gyöngytyúk-, kacsa és lúdte-nyésztéssel. Részletesen ismerteti mind-azon fajtaikat írás és képből, melyek a tenyésztésben a legnagyobb hasznot adják. Parthy több ideig volt külföldi tanul-mányuton, ezen könyvében összegezte külföldi tapasztalatait így a „Gyakorlati baromfityénzés” nemcsak a legjobb baromfityénzési munka, hanem nélkülöz-hetetlen segédeszköz a szaktenyésztőnek és minden baromfitartó gazdaságnak, mert ebből megtanulhatja, hogy és miké-p lehet a baromfikat sikeresen és haszon-nal tenyészteni. A művet 73 csinos kép teszi érdekessé; ára 3 korona. Megren-delhető ezen összeg előleges beküldése mellett a Szárnyasaink kiadóhivatalában Budapesten, Rottanbiller utca 30. szám.

A török nő élete a társaságban és a hárem. Irta: Hafidő Ben-Aiad hercegnő. A szerző arcképeivel és érdekes életrajzával Egyedül jogosított magyar kiadás. Ára díszes kiállításban K. 1.20.

Török hercegnő lépzele le európa kö-zönység előtt a három tüköt. Török hercegnő emeli fel hangját, kiált szíve mé-lyéből fakadó hangon igazságot, hogy megmentse a török nőt, a ki most a leg-nagyobb társasalmi nyomorban sanylődik.

Ez ugyancsak nem mindennapi jelenség, erre csakugyan ráillik, hogy modern szenzáció!

De bármiké is megragadja az a mű, amelyről itt szó van, minden érző ember figyelmét, és bármint kelti is fel minden-kinek figyelmét, ép oly természetes, hogy akagtak, akik ezt segélykiáltástal akarták fojtani. A cenzura működésbe lépett, és a hercegnő például Bécsben is csak ki-hagyásokkal adhatta elő gondolatait. A magyar kiadásban azonban helyreállítjuk a hézagokat, és az előadás, amelyet a ki-hagyások daczára is mindenütt a leg-na-gyobb lelkesedéssel fogadtak, ezuttal a maga teljességében lát napvilágot és méltán számíthat a legnagyobb mérvű ka-pósságra.

A hercegnő könyve először ismertet meg a török lakodalmi és házassági szokások há képeivel, elebünk tárja háre-mekben lejátszódo tükös, homályos ese-ményeket.

Jelentést tesz arról a gonoszról, a melylyel Törökországban még nagyban üzik a kereskedést rabszolgákkal azok-ról a rabszorga-üzelmekről, melyek elron-tották Stambul erkölcsét, Stambul leve-gőjét, és a mely ebben a légkörben aka-dályozza az intelligencia felvirágozását, a művelődés minden haladását.

A paloták természetellenességei köze-pette nő fel a török nő a hárem szörnye-tyegjéi érzik börtönükben és nem esoda, ha ebben a környezetben habozás nélkül engedí át magát a maga ösztöneinek. Fél-tekenység és harag válnak rugóivá olyan gonosztetteknek, amelyek azokhoz ha-sonlók, a minők az európai nagyvárosok legalantasabb köreiben szoktak előfordulni.

A szerző, aki Mahmud Ben-Aiad basa leánya, vezére a ezéltudatos és lelkes nők ama kis csapatának, amely követeli, hogy adják meg a nőknek azokat a jogokat, a melyek őket az izlam szerint is megilletik. A szultán-kémekek őriztette ezt a hőslé-kű asszonyt de sikerült kijátszania a por-rozslók éberségét és gyermekoival együtt elmenekült Európában élő férjéhez. És amikor menekülése sikerült feltette magá-ban, hogy szóval és írásban betekintést nyujt művelt nyugatnak a török nép ször-moru családi állapotába. Bátor és ren-detlenül küzd azért, hogy lerázza a rabszorga-oláját, és hogy ha most nem is tudja kémi ezéllát, legalább előkészíti annak megvalósulását. Kapható Szilágyi Béla könyvkiadóhivatala. Budapest IV. Károly körút 26. sz.

CSARNOK.

Betlehemi történet.

Előjárójában kijelentem, hogy a szarvasi Betlehemről léssen szó. Szarvas község azon ősi részéről, amelynek ártézi kút nem jött. No de se baj, ami késik el nem mulik.

Hajdanában — a filoxerás világ előtt — ami Betlehemünk virágozott és igen nevezetes része volt esendes községünknek.

Akkoriban még nem volt szükség ártézi kútra. A betlehemi ember szomját — buját borral csilapította. A betlehemi

külön társadalmat alkotak, amelynek egyik legszebb vonása volt, a magyaros vendégszeretet. Betlehemi lakodalmak keresztelők, névnapok és disznótorok ismeretek voltak Szarvas községében.

Hej! de azóta sok minden meg változott. A régi idők emberei egymásután Halásztelekre költöztek, a mostaniak már csak a mult emlékein élnek. A jó kedv, a kedélyesség, mintha kivészett volna az emberek szívéből. De hisz úgy van az mindenütt.

Ha jól emlékszem Betlehemnek a régi időben önálló vegyes kereskedése volt. A vegyes kereskedés tulajdonosa aki melesleg bort, sört s jó kisüstit is tartott, törzsköcs betlehemi szülött volt. Jó humoru, vigkedélyű jó hangu magyar, ember. Jelenleg is él s éljen is soká, de mint anyai sokan ő is hűtlen lett Bet-lehemhez s ma már a harmadik tized boldog lakója, Máczó-zugi hogy község jegyzője 8 korona évi fizetéssel, de jegy-zőkönny vezetését az elnök végzi, emel-lett boldog családapa és harmadik tized egyik vármegyei képviselője.

Akkoriban vegyeskereskedésének — kisebbszerű eszínóának is beállott volna — leghivebb látogatója volt az öreg Péter bácsi szintén ősi betlehemi familia sarja, aki azóta régen ott pihen a halászteleki akácfaik alatt.

Az öreg Péter bácsi és Samu népi-esen Szamko, a vegyes kereskedő igen jó barátok voltak.

A nyolcvanas években kemény téli idő közöztött be. Betlehem utcáit öles hó borította. S mint a fáma tartja ebben az időben a nyulak oly bátrak lettek, hogy még fényes nappal is egész a pitvar ajtóig merészkedtek, de minden merész-ségük daczára oly ovatosak voltak, hogy minden esapdát kikerülték s csak egy mosolyogtak a betlehemi fog csikorga-tásait. A nyulak tulságos ovatossága és nagyfoku szemtelensége leginkább Péter bácsit bosszantotta, mert kerti fűt lerá-gták sőt még az udvaron levő hereszénát sem kímélték.

Sok mindenféle fufangot eszelt ki ami Péter bácsinak, hogy nyul pecsenyé-hez jusson, de hiába.

Emiatt sokszor panaszkodott Samu barátjának.

— No Péter bátyám — mondta egy szer Samu — semmi sem könnyebb mint ilyen időben nyulat fogni. Amikor beeste-ledik s a holdvilág fel jön az ember ma-gára veszi a bundát s bocsássá magát a hóba annyira, hogy csak a jobbik kézfeje legyen, illatos hereszénát vesz kezébe s nyugodtan várja a még nyul jön, amiat a nyulak meg érzik a hereszénát esapatos túl jönnek s a nagy tömeg közt igen könnyű egyet, sőt ha az ember ügyes kettőt is elfogni.

Másnap reggel a szokott időben, egy kis ziverősítőre Samu boltjába beáll-tott az öreg. De uram fia! Samu borzasz-tó savanyu arezeal fogadta az öreget.

— No mi a baj Samu fiam?

— Borzasztóm faj a fogam Egész éjszaka ugráltam és óbégattam, hogy egyemeg a ... nyögte Samu könnyező szemekkel.

— Hm! Hát bizony kutyának való betegség az. Tudom magamról. No de mint minden betegségnél ennek is van orvossága. Sokszor megpróbáltam s min-dig sikerrel s alig kerül 2 krajczárba. Az ember vesz egy drb. ács plajbászt. Lapos részt rá illeszti a fűjos fogra s teljes erővel szorítja össze a fogait s vége a fájdalomnak.

Az öreg Péter bácsi alig mondta el orvosi utasítását, Samu barátja már ott kotorászott a fiókban s kihuzott egy drb. ács plajbászt.

— Csak erősen szorítani ez a fő.

Egy ordítást, egy káromkodás s a szegény Samu ott állott tátott szájjal is megdagadt képpel.

— Tegye boldondá az öreg ... sziszent fel fájdalomában.

— Samu fiam! Csak a kölesönt ad-tam vissza.

— Hm, hm morgott az öreg és szá-pen hazaballagott.

Péter bácsi alig várta, hogy este le-gyen. Barátja utasításához hiven eseleke-dött. De hunént nyulak egész szemtele-nül elkerülték Péter bácsi hereszénás kezefejét. A hideg már-már esontá fa-gyaszította kezét, amikor eszébe jutott, hogy Samu barátja őt alaposan becsapta.

— No várj ebadda ... no hiszen ... — dörmögött az öreg — így becsapni így rá szedni engem.

Hivatali tájékoztató.

A szarvasi kir. járásbírósnágnál a hivatalos órák d. e. 8-12, d. u. u. 2-5-ig vannak. Ünnap- és vasárnapokon 9-11-ig. — Beadványok a telekönnyvi iktatóban d. e. 9-11-ig. d. u. 3-5-ig fogadtatnak el. — a bíróság folyosóján levő iratszékényből hova polgári és bünyenyítő beadványok teendőik be — a bennök levő iratok d. e. 11 órákor, d. u. 4 órákor szedetnek ki. — Értésítések hétköznap d. e. 10-12-ig, ünnap- és vasárnapokon d. e. 10-11-ig adatnak. — Panaszok kedden és pénteken délelüt tétetnek fel.

A m. kir. adóhivatalnál a hivatalos órák hétköznapo-pon d. e. 9-11, d. u. 2-5-ig. Ünnap- és vasárnapo-pon d. e. 9-11-ig. — Beadványok elfogadása értesítés adás, az adók beszedése s a letétből kiutalt összegek kifizetése, a hivatalos órák alatt eszközöl-tenek.

M. kir. posta-, távirtd- és távbeszélő hivatalban aján tott fel. é. l. felvétel hétköznap reggel 8-tól megszaktas nélkül este 9-ig. Vasárnap d. e. 8-11, d. u. 2-3-ig. Utalvány felvétel: hétköznap d. e. 8-12-ig, d. u. 2-5-ig. Vasárnap d. e. 8-11. csomagok és pénzeslevél felvétel hétköznap d. e. 8-12, d. u. 2-6. Vasárnap d. e. 8-11. Távirat felvétel és távbeszélő hétköznap reggel 8-tól este 9-ig. Vasárnap d. e. 8-11 d. u. 3-4.

A szarvasi járás fészolgabírósnágnál a hivatalos órák hétköznap d. e. 9-12-ig, d. u. 3-5-ig. Vasárnap csak az ígató hivatal van nyitva d. e. 9-11-ig. — A hivatalos órák alatt fogadtatnak el a beadványok s adatnak értesítések.

Az anyakönyvezetésnégnél a hivatalos órák hétköz napokon d. e. 8-12-ig, d. u. 2-5-ig. Születések 8 nap alatt, a halálozások a halottkemi megvizsgálás után jelentendők be. — Hirdetési határidő 21 nap. Házasságok ugy délelüt, minv délután kötetnek.

Vasuti menetrend.

Indul Szarvasról:

Mezőtúr felé reggel 8 óra 44 p. — Délután 1 óra 41 p. — Ejjel 8 óra 20 perczkor.

Mezőhegyes felé éjjel 3 óra 39 p. — Délután 1 óra 27 perczkor.

Egy amerikai gyorsfőző

és

egy háztartási mérleg ingyen.

Mesésen olcsó árak mellett küldöm szét tülhal-mozott raktáramból világhírű s kiválóágukért általá-nosan kedvelt

mexikói ezüst-áraitam és, pedig
6 drb. mexikói ezüst asztali kés
6 - - - evővillát,
6 - - - evőkanalat,
12 - - - kávéskanalat,
6 - - - kiváló desszertkést,
6 - - - desszertvillát,
1 - - - mexikói ezüst levesme-
ritő kanalat,
1 - - - tejmerítőt, i
2 - - - eleg. szalon aszta-
gyertyatartót

46 drb. összesen csak 6 frt. 50 krajczár.

Minden megrendelő ezenkívül jutalom képen egy amerikai gyorsfőzőt és egy szavatosság mellett pontosan működő 12 1/2 kiló hordképességű háztartás. mérleget kap teljesen díjtalanul. A mexikói ezüst egy teljesen fehér fem (belül is), s melynek tartósságáért és kiváló minőségéért 25 évi jótállást vállalok. Szent-küldés a pénz előleges beküldése esetén vagy után-vétellel történik az európai raktárból:

SCHEFFER D. SÁNDOR

BUDAPEST VIII, ker., Bezerédy-utca 3. szám

**DUPLA VILLANYDELEJES
KERE-ZT
vagy
CSILLAG.**

D. R. G. S. 333 B. P.

Égési és felhőjélek mellett: kösz-
vény, reuma, asthama (nehéz lélegzés),
álmotlanság, fülzúgás, nehézség, epi-
lepsia (élesség), étvágytalanság,
sárgor, fogfájás, migrén, tehetetlenség,
influenza, valamint minden idegbetegsé-
gnél. Azon beteg, aki 88504, az kész-
ítésem által legfeljebb 45 nap alatt meg-
nyom gyógyul, azonnal visszakapja a
bizalmát. A készítmény semmiféle káros
hatást nem okozhat, mert a készítmény
minden részében tisztán, tisztán, biz-
almasan készült.

A nagy készülék ára 6 korona,
két hónapig tartó garanciával.

A kis készülék ára 4 korona,
három hónapig tartó garanciával.

A készítmény minden helyen szétküldhető
vételre vagy előlegelettel a helyi
kúria irodáján.

SCHIEFFER D. SÁNDOR
BUDAPEST,
VIII. ker., Bozserdy-utca 3 szám.

Köhögés, rekedtség, elnyálkásodás
és hurut ellen kitűnő sikerrel hasz-
nálhatók

Egger Mellpasztillai

1 doboz 50 fillér;

Rethy-féle Pemete-cukor

1 doboz 70 fillér, 1 csomag 20 fillér;

KAISER-féle

Mell-Bonbonok

— három lenyő védjeggyel —

1 csomag 20 és 40 fillér;

Ma'ata-cukorkák

Utifü-cukorkák

1 csomag 20 fillér.

Saját készítményű, kellemes ízű
és jó hatású

Szalmiák-cukorkák

1 doboz 20 fillér, 1 csomag 10 fillér;

Ziliz-cukorkák

csomagonként 20 fillér.

Kaphatók.

Medveczky-féle

gyógyszertárban, SZARVASON.

Szőlőlugast

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld és
homoktalajon.

Ere azonban nem minden szőlőfaj
alkalmas (hár mind kuzsó természetű), mert
nagyobbrésze ha megnő is, termést nem hoz,
ezért sokan nem értek el eredményt eddig.
Hol lugastnak alkalmas fajokat ültettek, azok
bőven ellátják házukat az egész szőlőérés
idején a legkínzóbb muskátály és más édes
szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem
s nincs-nem oly ház, melynek fala mellett a
legeszkélyesebb gonolással felnevelhető nem
vonn, ezenkívül más épületeknek, kerteknek,
kerítéseknek stb. a legremekesebb díszé, anél-
kül, hogy legkevésbé helyet is elfoglalna
az egyébre használható részekből. Ez a leg-
háladatosabb gyümölcs, mert minden évben
terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes
fénynyomtatású katalógus bárkinek ingyen és
bérmentve küldetik meg, aki ezimét egy
levelezőlapon tudatja.

C z i m:

Érmelléki első szőlőültvénytelep

Nagy-Kágya

Utolsó-posta: SZÉKELYHID.

**Osztály-
sorsjegyek**

Lukács Vilmos

BUDAPESTI
BANKHÁZÁBÓL

KIZÁRÓLAG
NÁLAM
KAPHATÓK

Kuzás már 1904. május 17. és 18-án

az I-ös osztályú sorsjegyek árai:

egy egész	egy fél	egy negyed	egy nyolcad
12 kor.	6 kor.	3 kor.	1.50 kor.

Schlesinger Izidor

Szarvas.

Beliczei-u. (Árpád szálloda.)

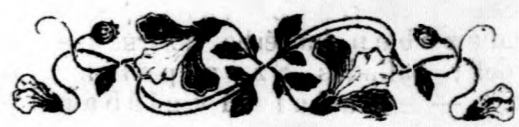
5 koronáért

küldök 4¹/₂ kiló (kb. 50 drb.) kevéssé
megsérült finom enyhé

pipere-szappant

rózsa, liliumtej, orgona, ibolya, neveda,
jázmin és gyöngyvirágból szépen összevá-
logatva. A pénz előzetes megküldése, vagy
utánvétellel küdi:

SCHIEFFER D. SÁNDOR
BUDAPEST, VIII. ker., Bozserdy-utca 3 szám.

Felölősszerkesztő:

PATAKI JÁNOS.

Laptulajdonos: Dantzy S.-né.

